

man alvorligt frygte, at den vil øges igen, saa snart vi kommer hen paa Efteraaret. Der vil da være mange Tusinder, som ikke har været i Arbejde i lange Tider. Hjemmene vil udmarves økonomisk, Bitterheden vil øges, og vi vil staa overfor et socialt Onde, overfor hvilket vi er ude af Stand til at foretage os noget som helst. Jeg synes, det er en uhyre Uretfærdighed overfor Arbejderne, og jeg vil endnu en Gang med al den Varme, jeg formaar at lægge i mine Ord, opfordre den høje Regering til at tage dette Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse. Jeg kan gøre det med saa meget større Vægt, som jeg selv har prøvet, hvad det vil sige at være arbejdsløs. Jeg ved af egen Erfaring, hvad det vil sige at gaa uden Beskæftigelse. Jeg har, endog i fremmed Land, prøvet at staa i den Situation, at jeg ikke vidste, om det var muligt at holde Livet oppe. Men det faar endda være, hvad det være vil, naar det kun er den enkelte, det drejer sig om; enhver maa der tage sin Chance for at holde Livet oppe. Men naar man har paarørende, som man har Ansvar for, Hustru og Børn, bliver Forholdet et helt andet, og det er jo Tilfældet her for mange Tusinders Vedkommende. Det er uretfærdigt overfor disse, at man stiller sig afvisende, saafremt der er Mulighed for at bedre Forholdene, og det vover jeg at paastaa, der er.

Som jeg sagde, er det ogsaa en Fare for selve Statens Økonomi, thi det er uhyre Beløb, man efterhaanden skal ud med, og et uhyre Spild af Kraft, der er Tale om. Resultatet foreligger da ogsaa for os. Den højtærede Statsminister har været saa elskværdig at give os nogle Tal, der til fulde godtgør, hvilken Vanskelighed vi økonomisk sidder i. Dertil kommer, at vi ogsaa kommer i Vanskeligheder ved, at vi stadig forøger vor Gæld til Udlandet. Den ærede Statsminister foretog en Opgørelse pr. 31. December 1920 over Danmarks Gæld til Udlandet og sagde, den viste, at vi skyldte 800 Mill. Kr. den nævnte Dag. Men, føjede han til, det var ikke saa slemt endda, thi vi skyldte 900 Mill. Kr. den samme Dag i 1912. Den højtærede Statsminister glemte imidlertid at forkynde for os, at der nu er gaaet 4 Maaneder, siden den sidste Opgørelse fandt Sted, og i disse 4 Maaneder har vi øget vor Gæld til Udlandet. I de 2 første Maaneder øgede vi den med ca. 100 Mill. Kr. Jeg har ikke Tallene for de to andre Maaneder — den ene er jo neppe sluttet endnu —, men jeg skulde tage meget fejl,

om Forholdet ikke skulde blive det, at vi ogsaa i 1921 i overordentlig høj Grad vil blive stillet overfor at maatte gøre ny Gæld i Udlandet. Et Vidnesbyrd derom er jo ogsaa vor Kronens ynkværdige Stilling til Trods for, at man nu har indskrænket sine Køb i Udlandet og i overordentlig høj Grad tærer paa Lagrene. Endelig er det jo saaledes, at de 800 Mill. Kr., som vi skyldte den 1. Januar 1921, tynger ganske anderledes paa det danske Statssamfund, end de 900 Mill. Kr. tyngede i 1912. De 900 Mill. Kr., vi skyldte i 1912, voldte os ingen særlige Vanskeligheder. Denne Gæld havde ingen nævneværdig Indflydelse paa den danske Kronens Stilling, Gælden var til Dels fastlagt eller i hvert Fald placeret paa en saadan Maade, at vi var i Stand til at have den løbende, uden at vor Kronens Kurs forringedes. Men det er jo helt anderledes nu. Derfor var den Sammenligning, som den højtærede Statsminister foretog, slet ikke rigtig. Den giver ikke det rigtige Billede af det danske Samfunds Stilling.

Vi har ødelagt meget i de to sidste Aar. Jeg siger ikke, at alt kunde have været undgaaet, men jeg vover at paastaa, at Regeringens og Regeringspartiernes Politik i disse to Aar har været Danmark en kostbar Politik. De har set forkert, de har bedømt Situationen paa en forkert Maade, og det er denne forkerte Bedømmelse, der er en væsentlig Del af Aarsagen til, at vi nu staar i det, som vi gør. Men meget kunde bjærges endnu, hvis man kunde formaa Regeringen til at ændre sin Politik paa dette Omraade. Jeg maa dog, til Trods for den højtærede Landbrugsministers aggressive Udtalelser, antage, at Regeringen ikke er blind for Faren, og at man ogsaa er paa det rene med, at man før eller senere kan blive tvunget af Omstændighederne til at ændre Kurs. Thi det, det gælder om, det er at skaffe Menneskene her i Landet Beskæftigelse, at udnytte den Arbejdskraft, Nationen raader over, og det skulde dog vel være i Samfundets Interesse, at denne Arbejdskraft bliver udnyttet, i Stedet for at den nu i stort Maal er uproductiv. At der er Vanskeligheder, skal jeg villigt indrømme, betydelige Vanskeligheder. Jeg har tidligere paa mit Partis Vegne sagt til den høje Regering, at man kunde gøre Regning paa den yderste Loyalitet fra vor i Side i Behandlingen af dette Spørgsmaal. Jeg kan sige det samme igen, og jeg gør det, fordi jeg ikke vil lade noget Middel uforsøgt til at faa den høje Regering til at forstaa, at vi her